

I. NAJSTARŠIA HISTÓRIA

- 1 zľava doprava: Donald Carl Johanson, Charles Darwin, Christian Jürgensen Thomsen, Andrej Kmeť
- 2 Archeologické výskumy z rôznych lokalít nám poskytujú informácie o živote ľudí v minulosti. Pri týchto výskumoch **archeológovia** získavajú pamiatky **hmotnej** kultúry. Objavené predmety sa nazývajú **artefakty**. Po náleze sa triedia, chronologicky začlenia, reštaurujú a odborne uskladňujú. Často sú vystavované v **múzeách**, kde si ich môže prezrieť verejnosť. Takto vystavené pamiatky sa volajú **exponáty**. Tvoria kultúrne dedičstvo krajiny a spoločnú historickú pamäť ľudstva.
- 3
- 4 antropológ (antropológia), lekár (zdravotníctvo), kriminalista (kriminalistika), etnológ (etnológia), etnograf (etnografia), jazykovedec (jazykoveda), chemik (chémia), geológ (geológia), biológ (biológia) atď.
- 5 samostatná práca
- 6 kód 3-1-4-5-2: pásmo
- 7 samostatná tvorivá práca
- 8 CHRONOLÓGIA – určenie udalostí a javov podľa časového poradia
GEOLÓGIA – veda o vývine a zložení zemskej kôry
LOKALITA – archeologické nálezisko
HISTÓRIA – veda zaoberajúca sa minulosťou
ARCHEOLÓGIA – veda skúmajúca minulosť na základe vykopávok
HISTORIOGRAFIA – dejepisectvo
- 9 ANTROPOLOGIA
- 10 Pravek: B, D, F, G, I, J, L
Starovek: A, C, E, H, K

II. OBRAZY PRAVEKEJ SPOLOČNOSTI

Život v dobe kamennej – lovci a zberači

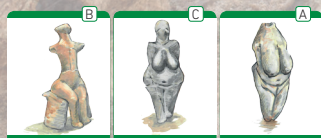
	STARŠIA KAMENNÁ DOBA	STREDNÁ KAMENNÁ DOBA	MLADŠIA KAMENNÁ DOBA
LATÍNSKY NÁZOV	paleolit	mezolit	neolit
ZAČIATOK	3 milióny p. n. l.	8000 p. n. l.	6000 p. n. l.
KONIEC	8000 p. n. l.	6000 p. n. l.	3500 p. n. l.

- 2 ANTROPOGENÉZA
- 3 DOMESTIKÁCIA
- 4 človek vzpriamený: B, C, E
človek dnešného typu: A, D, F, G
- 5 PRAVEKÝCH

- 6 NÁSTENNÉ, VENUŠÍ, ORNAMENTY, ŠPERKY, POSMRTNÝ, PREDMETY, ZBRAŇAMI

- 7 A MORAVIANSKA VENUŠA
B VENUŠA Z NITRIANSKEHO HRÁDKU
C VĚSTONICKÁ VENUŠA

- 8 samostatná tvorivá práca

Kamenná doba – pastieri a roľníci

- 1 **Čo znamená pojem neolitická revolúcia?**
- zmeny v spoločnosti v období neolitu, prechod od lovu a zberu k poľnohospodárstvu
Kde vznikli najstaršie neolitické civilizácie?
- v oblasti úrodného poľmesiaca (povodie rieky Níl, v Mezopotámii medzi riekami Eufrat a Tigris)
Ktoré zvieratá boli domestikované v neolite?
- ovce, kozy, dobytok, hydina
Ktoré plodiny začali ľudia v neolite pestovať?
- obilniny (pšenica, raž), strukoviny (hrach, šošovica atď.), ovocie (jablká, hrušky), ľan, žihľava (vlákna na odev)
- 2 V neolite ľudia vyrábali **brúsené** a **vŕtané** nástroje z **kameňa**. Dôležitá bola výroba pálenej **keramiky**, slúžiacej na uskladňovanie **potravín**. Hrnčiari vyrábali rôzne zásobnice, misy, hrnce či **džbány**. Na náboženské účely sa zhotovovali špeciálne **posvätné** predmety, napr. sošky. Ľudia začali **tkaním** zhotovovať látky a z nich vyrábali **odevy**. V zime oblečenie dopĺňali rôzne kožušiny a **kože**.
- 3 VELKÁ MATKA
- 4

	PALEOLIT	NEOLIT
SPÔSOB ŽIVNÝ	I	D
PRIBYTOK	F	C
PRACOVNÉ NÁSTROJE	G	H
DOMESTIKOVANÉ ZVIERATÁ	E	K
UMENIE	L	B
NÁBOŽENSTVO	J	A
- 5 KERAMIKA
- 6 Mezolit: B, E, G
Neolit: A, C, D, F, H
- 7 KOMUNITA – spoločenstvo
PALISÁDA – drevené opevnenie
REVOLÚCIA – výrazná zmena v spoločnosti
CIVILIZÁCIA – stupeň vývoja spoločnosti a jej kultúry v istom období

Zopakujme si...

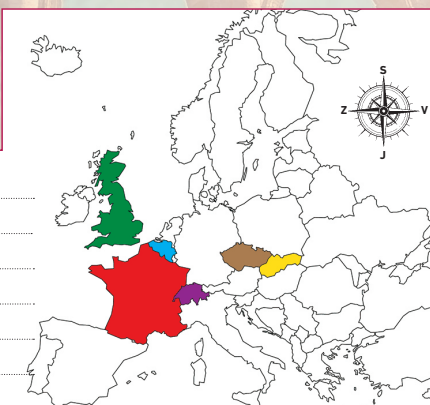
- 1 c)
- 2 a) Európa (Homo habilis nežil v Európe)
b) domestikácia hydiny (hydina bola domestikovaná v neolite)
c) výroba keramiky (výroba keramiky sa začala v neolite)
d) nedostatok potravy (typický pre obdobie mezolitu, nie neolitu)
e) revolúcia (spája sa s neolitom a neolitickou revolúciou)
- 3 3 – domestikácia ovce a kozy, 2 – koniec striedania ľadových a medziľadových dôb, 4 – starovek, 1 – paleolit, 5 – objav Lucy z Hadaru
- 4 stupeň vývoja spoločnosti, materiálnej a duchovnej kultúry v istom období
- 5 Homo habilis, Homo erectus, Homo sapiens, Homo sapiens sapiens
- 6 vedecká teória, podľa ktorej sa život na Zemi vyvíjal od jednoduchších foriem k zložitejším formám
- 7 d)
- 8 3 – stredovek, 5 – najnovšie dejiny, 1 – pravek, 2 – starovek, 4 – novovek
- 9 Dánsky historik a **archeológ** Christian Jürgensen **Thomsen** rozčlenil pravek podľa hlavnej suroviny, z ktorej sa vyrábali pracovné nástroje, na **kamennú** dobu, **medenú** dobu, **bronzovú** a **železnú** dobu.
- 10 b)
- 11 c)
- 12 b)
- 13 b)
- 14 c)
- 15 a), b)

III. OBRAZY STAROVEKEJ SPOLOČNOSTI

Človek objavuje meď a bronz

- 1 Medená doba: A, B, D
Bronzová doba: C, E, F, G
- 2
☐ polyteizmus	☒ kult Veľkej matky
☒ uctievanie Mesiaca	☐ uctievanie Slnka
☐ domestikácia ťažných zvierat	☒ domestikácia psa
☐ objav Ťžiho	☒ objav Lucy z Hadaaru
☐ používanie hrnčiarskeho kruhu	☒ využívanie ohňa
☒ neolitická revolúcia	☐ oddelenie remesiel od poľnohospodárstva
☐ spracúvanie kovov	☒ výroba vŕtaných a brúsených kamenných predmetov
- 3 HIERARCHIA
- 4 Ľudská spoločnosť bola značne ovplyvnená využívaním kovov. Rozpadlo sa **neolitické** spoločenstvo, spoločnosť sa začala deliť na chudobných a bohatých. Vznikali prvé **kráľovstvá**. Prvé **mestá/mestské štáty** boli opevňované a chránené palisádami, neskôr prepracovanejšími hradbami, vežami a priekopami. Spoločnosť sa začala riadiť pravidlami, z ktorých neskôr vznikli prvé **zákonníky**. Na konci eneolitu prišli do **Európy indoeurópski** predkovia Kelto, **Slovania**, Germánov a románskych národov.
- 5 AKROPOLA
- 6 samostatná práca
- 7
1. Akým spôsobom ovplyvnili kovy a ich využívanie ľudskú spoločnosť?
- zmenil sa spôsob života, rozpadlo sa neolitické spoločenstvo, ľudia začali vytvárať prvé mestské štáty, objavuje sa spoločenská hierarchia, človek vytvára nové, lepšie, prepracovanejšie pracovné nástroje atď.
 2. Ako vyzerali prvé mestá/mestské štáty?
- boli opevnené a chránené palisádami, neskôr hradbami, priekopami a vežami, významným miestom bola akropola – sídlo vládcu a chrámu
 3. Akú podobu malo náboženstvo v medenej a bronzovej dobe?
- uctievanie Veľkej matky bolo nahradené polyteizmom, na čele všetkého stál najmocnejší z bohov, ktorému slúžilo množstvo iných bohov a bohýň; veľký význam sa pripisoval Slnku; vôľu bohov tlmočila ľudu vrstva kňazov, ktorá riadila chrámy
- 8 ČÍSLICE, TABUĽKÁCH, MEZOPOTÁMIE, ADMINISTRATÍVNE, REMESIEL, OBCHODNÍCI, PLATIDIEL, JAZDECKÝCH
- 9 LADOVÝ

Človek využíva železo

- 1 BIATEC
- 2 Staršia železná doba: B, E, G
Mladšia železná doba: A, C, D, F
- 3
-
- Galovia..... Francúzsko
Briti..... Veľká Británia
Belgiovia..... Belgicko
Kotíni..... Slovensko
Helvéti..... Švajčiarsko
Bójovia..... Česká republika

- 4 Skýti: C, G, I
Kelti: A, B, D, E, F, H
- 5 Na konci **bronzevej** doby a v staršej **železnej** dobe naberá na význame chov dobytky a **pastierstvo**. Ľudia sa začali sťahovať za lepšími životnými podmienkami a novými **pastvinami** a do **Európy** začali prenikať nové kmene. Jedným z **kmeňov** boli **Skýti**, ktorí bývali v **stanoch** a na vozoch a neustále **kočovali**. Boli to skvelí **bojovníci**, pri boji používali kopije a **sekery**. Svojím mŕtvym stavali **mohyly**, zvané **kurhany**. Informácie o **živote** Skýtov máme vďaka starovekým **Grékom**.
- 6 OPPIDUM
- 7 samostatná tvorivá práca
- 8 samostatná tvorivá práca

Civilizácie starého Orientu

- 1 Sumer: B, G, L, O
Babylonská ríša: A, E, K, P
Staroveký Egypt: F, N, R, T
Chetitská ríša: J, H, S, U
Feničia: C, D, I, M
- 2 1 India
2 Mezopotámia
3 Egypt
4 Čína
+ samostatná tvorivá práca
- 3 Prvé písmo sveta vzniklo v **Mezopotámii**. Spočiatku bolo **obrázkové**, neskôr **klínové**. Písmo spolu s číslami umožnilo rozvoj vedy, vznik prvých knižníc a škôl pre pisárov. Centrami vedy a vzdelania boli **chrámy**, kde sa kňazi okrem iného zaoberali astronómiou, matematikou, medicínou a inými vednými odbormi. Úlohou kňazov bolo aj tlmočiť ľudu vôľu bohov a vykonávať obety. Božské pocity sa často preukazovali aj samotným **vládcem**. Významnú úlohu zohrávali pisári a rôzni úradníci, ktorí spravovali panovníkove archívy. Záznamy o dôležitých udalostiach sa uchovávali na **hlinených** tabuľkách.
- 4 1. THOVT
2. GANGA
3. BUDHA
4. KARNAK
Tajníčka: NEBESKÉ
- 5 samostatná tvorivá práca
- 6 VÝCHODNOM, TYROS, MOREPLAVCAMI, SEVERNOM, KARTÁGO, ABECEDU, KLINOVÉ
- 7 kód 2-4-3-1: Ramzes II.
- 8 REFORMA
- 9 1. c, d
2. b, c
3. c
4. a

Staroveké Grécko

Grécko báji a povestí

- 1 1. MINOTAURUS
2. KYKLOP
3. MEDÚZA
4. PEGAS
5. KENTAUR
6. SIRÉNA
- 2 kód 4-2-1-3: Héra
- 3 samostatná tvorivá práca

- 4 a) Téby (H. Schliemann objavil Tróju)
b) Levia brána (nachádza sa v Mykénach)
c) Faistos (mesto na Kréte, nesúvisí s mykénskou civilizáciou)
d) veľká grécka kolonizácia (nesúvisí s obdobím temna a Dórmí)
e) Atény (veštiareň bola v Delfách)

5 Minojská civilizácia: A, C, E, H
Mykénska civilizácia: B, D, F, G

6 ARTEMIS

7 APOLÓN

8 POSEIDÓN

Dávnoveké Grécko

1 samostatná tvorivá práca

2 kód 3-2-1-4: Pierre de Coubertin

3 zľava doprava: B, A, C, D

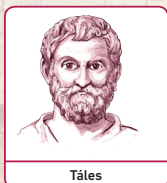
4 samostatná tvorivá práca

5 Kleistenes, ktorý v roku 510 p. n. l. úspešne ukončil moc **tyranie**, sa považuje za zakladateľa **demokracie** v Aténach. Rovnaké práva priznal všetkým plnoprávnym občanom. K plnoprávnym občanom nepatrili **otroci**, ženy, deti a **cudzinci**, **nemali** preto právo zúčastňovať sa na politickom živote v Aténach. Občania boli rozdelení do desiatich **fýl** podľa miesta **bydliska**. Na **obranu** pred nepriateľmi demokracie zaviedol Kleistenes črepinový **súd**, ktorým mohli z Atén občana poslať do **vyhnanstva**. Po desiatich rokoch sa mohol vyhnanec vrátiť späť **domov** a získať späť svoj **majetok** aj **občianske** práva.

6 samostatná tvorivá práca

7 DEMOKRACIA

8

Táles

Pytagoras

Klasické Grécko

1 zľava doprava: Kýros Veľký, Miltiades, Leonidas, Perikles

2 samostatná tvorivá práca

3 EXPANZIA

4 kód 2-4-1-3: rok 449 p. n. l.

5 KALOKAGATIA

6 SPARTA

☐ peloponézská vojna	☒ grécko-perzská vojna
☐ smrť Perikla	☒ vypuknutie peloponézskej vojny
☒ vláda Kleistena	☐ vláda Perikla
☐ bitka pri Maratóne	☒ prvé olympijské hry
☐ koniec grécko-perzskej vojny	☒ smrť Leonida

8 zľava doprava: B, B, D, A, C

9 1. bitka pri Maratóne (bitka pri Termopylskom priesmyku)
2. bitka pri Platajách (bitka pri Maratóne)
3. Peloponézsky spolok (Aténsky námorný spolok)
4. Herodes (Herodotos)
5. Sparta (Atény)

Macedónia a helenistický svet

1 Filip II. – B, F
Alexander Veľký – C, G
Platón – E, H
Aristoteles – A, D

2 HELENISTICKÉ ŠTÁTY

3 HELENIZMUS

4 samostatná tvorivá práca

5 územie: Grécko a Macedónia

vládnuca dynastia: Antigonovci

územie: Egypt

vládnuca dynastia: Ptolemaiovci

územie: Mezopotámia a Irán

vládnuca dynastia: Seleukovci

územie: Malá Ázia

vládnuca dynastia: Attalovci

Staroveký Rím

Kráľovská doba

1 ETRUSKOVIA

2 samostatná tvorivá práca

3 samostatná tvorivá práca

4 obchod, remeselníctvo, hutníctvo

5 V Ríme vládlo podľa tradície **sedem** kráľov. Poslední **traja** mali etruský pôvod. V **6.** storočí p. n. l. kráľ **Servius** Tullius rozdelil obyvateľov Ríma do **piatich** skupín, podobne, ako to urobil aténsky zákonodarca **Solón**. Posledný etruský kráľ bol z Ríma vyhnaný v roku **510** p. n. l.

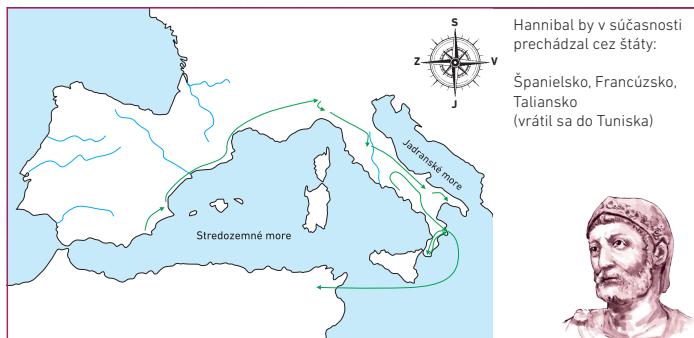
6 kód 4-2-3-6-1-5: Tarquinius Superbus

Rímska republika

1 zľava doprava: Publius Cornelius Scipio, Spartakus, Gaius Julius Caesar, Tibérius a Gaius Gracchovci

	ZAČIATOK	KONIEC	VÝSLEDOK
1. PŮNSKA VOJNA	264 p.n.l.	242 p. n. l.	porážka Kartága, prišlo o územie Sicílie
2. PŮNSKA VOJNA	218 p. n. l.	202 p. n. l.	porážka Kartága
3. PŮNSKA VOJNA	149 p. n. l.	146 p.n.l.	zničenie Kartága, Rimania obsadili Macedóniu a Grécko

3

4 samostatná tvorivá práca

5 PLEBEJEC

6 zľava doprava: Romulus a Remus, Titus Livius, Hannibal, Pyrrhos

7 MURMILLUS

8 Po Crasovej smrti sa členovia I. triumvirátu **Pompeius** a **Caesar** začali hádať kvôli moci a vplyvu. Zvíťazil **Caesar**, ktorý sa stal diktátorom. Po jeho smrti vznikol II. triumvirát, ktorého členovia **Antonius**, **Lepidus** a **Octavius** porazili prívržencov republiky a rozdelili si krajinu. Po čase nastali hádky medzi **Antoniom**, ktorý sa zamiloval do egyptskej vládkyne **Kleopatry**, a **Octaviom**, ktorý sa nakoniec zmocnil Egypta a stal sa jediným rímskym vládcom.

9 AUGUSTUS

10 DIKTÁTOR – vládca s neobmedzenou mocou
PROVINCIA – územie spravované Rímom
TRIUMVIRÁT – trojica vládcov
GLADIÁTOR – zápasník bojujúci v aréne
PATRICIJ – rímsky plnoprávny majetný občan
SENÁT – zbor starších vážených občanov, ktorí riadili štát

Rímske cisárstvo

1 zľava doprava: D, B, E, C, A

2 samostatná tvorivá práca

3 Octavius Augustus: C, E, F
Dioklecián: A, B, D

4 Do rímskeho tábora viedli vždy **štyri** brány. **Uprostred** tábora sa nachádzalo veliteľstvo. Pri rímskych táboroch vznikali **osady**. V Európe tvorili **severnú** hranicu Rímskej ríše rieky **Rýn** a Dunaj. Medzi veľké tábory patrili napr. Vindobona (**Viedeň**), Aquincum (Budapešť) a iné. Na našom území to bol napr. Laugaricio (**Trenčín**), Gerulata (Rusovce) či **Kelementia** (Iža).

5 1. EDIKT, 2. LÉGIA, 3. KATAPULT, 4. ŽOLDNIER, 5. TÓGA, 6. ADOPTOVAŤ

6 POMPEJACH

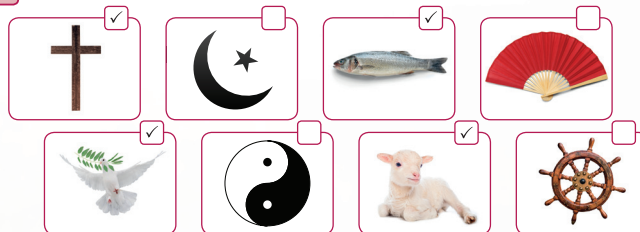
7 KOLOSEUM

8 samostatná tvorivá práca

Kresťanstvo v Rímskej ríši

1 TEOLÓGIA

2

3 BETLEHEM, TRIDSAT', UČENÍKOV, KÁZAŤ, EVANJELIÁCH, MILOVAŤ, SKUTKOV, SYMBOLOV

4 KATAKOMBA

5 samostatná tvorivá práca

6 kód 2-4-3-1: cisár Teodosius

7 1. SEKTA
2. PÁPEŽ
3. APOŠTOL
4. MESIÁŠ

8 Rímske náboženstvo: B, D, E
Kresťanské náboženstvo: A, C, F

9 samostatná tvorivá práca

Zopakujme si...

1 2 – dávnoveké Grécko, 4 – helenizmus, 1 – Grécko báji a povestí
3 – klasické Grécko

2 vládla ľudu

3 c)

4 b)

5 a) vynález kola, b) Chamurapi, c) hodváb, d) balzamovanie, e) faraón
f) Mykény, g) minojská civilizácia, h) Koloseum

6 d)

7 c)

8 b)

9 a)

10 patricijov a plebejcov

11 vec verejná

12 4 – sťahovanie národov, 2 – Rímska republika, 1 – kráľovská doba
3 – Rímske cisárstvo

13 c)

14 a)

15 c)

16 b)

17 d)

IV. OBRAZY STREDOVEKÉHO SVETA

Korene stredoveku. Svet a ľudia za hranicami Ríma

- 1 zľava doprava: A, C, B
- 2 NIE, ÁNO, NIE, NIE, NIE, NIE, ÁNO, NIE
- 3 BIČ BOŽÍ

Ľudia v pohybe. Sťahovanie národov a jeho dôsledky (4. – 8. storočie)

- 1 príčiny: B, C, E, G
dôsledky: A, D, F, H
- 2 samostatná tvorivá práca

Tri ríše raného stredoveku

Byzantské cisárstvo

1	☒ zánik Západorímskej ríše	☐ zánik Byzantského cisárstva
	☐ vláda cisára Justiniána	☒ vláda cisára Konštantína Veľkého
	☐ cirkevná schizma	☒ milánsky edikt
	☒ smrť cisára Justiniána	☐ dobytie Konštantínopola
	☐ vznik Franskej ríše	☒ vznik Byzantského cisárstva
	☐ rozdelenie Franskej ríše	☒ vznik Arabskej ríše

- 2 **Východná** časť bývalej Rímskej ríše sa nazývala Byzantskou ríšou. Rozprestierala sa na území Európy a **Ázie**. Jej hlavné mesto založil cisár **Konštantín**. V súčasnosti sa toto mesto nazýva **Istanbul**. Byzantská ríša zanikla v 15. storočí, kedy bola porazená a okupovaná **Osmanskou** ríšou.

- 3 samostatná tvorivá práca

- 4 1. KONŠTANTÍN
2. JUSTINIÁN
3. SCHIZMA
4. CISÁRSTVO
Tajnička: HAGIA SOFIA

- 5 samostatná tvorivá práca

- 6 MEHMED

Arabská ríša

- 1 kód 4-2-1-3: mešita
- 2 Podmanené územia: sever Afriky, Blízky východ, Pyrenejský polostrov
Názov krajiny, ktorá zastavila prienik Arabov do Európy: Franská ríša

- 3
☒	☒	☐	☒	☐
matematika	medicina		astronómia	

- 4 ALAH – boh moslimov
ISLAM – moslimské náboženstvo
KALIF – hlava islamských veriacich
MEŠITA – náboženská budova, moslimský chrám

5	NÁBOŽENSTVO	VYZNÁVAČI	POSVATNÁ KNIHA
	kresťanstvo	kresťania	Biblia
	judaizmus	židia	Tóra
	islam	moslimovia	Korán

- 6 HIDŽRA

- 7 samostatná tvorivá práca

Franská ríša

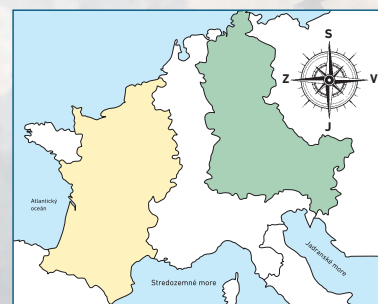
- 1 **Germané** kmene Frankov postupne dobýjali územia bývalej **západnej** časti Rímskej ríše. Frankovia prijali **kresťanstvo** a zblížili sa s pôvodným obyvateľstvom žijúcim na tomto území. Spoločnosť sa spočiatku riadila **rodovými** zákonmi, neskôr sa spoločnosť rozdelila na **privilegovaných** a **neprivilegovaných**. Franská ríša postupne **rozširovala** svoje územie. Podrobené obyvateľstvo sa od Frankov **líšilo** spôsobom života a tradíciami. Tieto rozpory ukončili až panovníci z nového rodu **Karolovcov**.

- 2 Merovejovci: D, E
Karolovci: A, B, C, F

- 3 samostatná tvorivá práca

- 4 kód 3-4-1-2: Verdunská zmluva

- 5
☒	Východofranská ríša (dnešné Nemecko)
☐	Západofranská ríša (dnešné Francúzsko)

- 6 DAGOBERT

Feudalizmus. Kto žil v stredovekom štáte

1

2

2 samostatná tvorivá práca

3 samostatná tvorivá práca

4 ŠLACHTIC – privilegovaný človek
FEUDUM – majetok (pôda) darovaný za zásluhy
FEUDALIZMUS – politicko-ekonomický systém založený na vlastníctve pôdy a vzájomných vzťahoch medzi feudálmi a vazalmi
VAZAL – šľachtic užívajúci lénne právo
PODDANÝ – človek pracujúci na majetku feudála

5 FEUDÁL

6 samostatná tvorivá práca

Kresťanstvo si získalo Európu

	VÝCHODNÁ PRAVOSLÁVNÁ CIRKEV	ZÁPADNÁ KATOLICKÁ CIRKEV
1		
HLAVNÉ SÍDLO	D	B
HLAVA CIRKVI	G	E
MANŽELSTVO KŇAZOV	H	C
LITURGICKÝ JAZYK	J	F
POZÍCIA PANOVNÍKA VO VZŤAHO K CIRKVI	A	I

2 1. MISIONÁR, 2. KRIŽIAK, 3. SCHIZMA, 4. KLÁŠTOR

3 kód 3-4-2-1: Konštantín a Metod

4 samostatná tvorivá práca

5 samostatná tvorivá práca

6 Richard I. – B, E
Fridrich I. – C, D
Filip II. – A, F

Ako sa žilo v stredoveku

1

mesto: B, D, E, F, G, H
vidiek: A, C, J

2 RICHTÁR – hlavný predstaviteľ mesta
MEŠŤAN – obyvateľ mesta s istými právami
GAZDA – sedliak, hospodár
PRIVILÉGIUM – výsada
CECH – združenie, spoločenstvo remeselníkov istého remesla

3 samostatná tvorivá práca

4 samostatná tvorivá práca

5 samostatná tvorivá práca

Rytmus života

1

1 samostatná tvorivá práca

2 samostatná tvorivá práca

Kultúra, veda a umenie v stredoveku

1 románsky sloh: A, B, E, F
gotický sloh: C, D, G, H

2 A – Dóm svätej Alžbety
C – Dóm svätého Martina
E – Chrám svätého Jakuba

B – Červený Kláštor
D – Spišský hrad

3 kód 2-1-4-3: Pieseň o Rolandovi

4 Benedikt z Nursie – D, F
František z Assisi – C, G
Tomáš Akvinský – H, B
Gregor Veľký – A, E

5 RYTIER

6 ÁNO, ÁNO, NIE, NIE, ÁNO, NIE, ÁNO

Nové mocné kráľovstvá stredoveku

1 zľava doprava: Viliam Dobývateľ, Hugo Kapet, Ján Bezzemok

2	☐ bitka pri Hastingse ☐ začiatok storočnej vojny ☒ koniec storočnej vojny ☒ začiatok vlády Alfréda Veľkého ☒ poprava Jany z Arcu ☐ vláda Huga Kapeta ☒ vznik anglického parlamentu ☐ vláda Jána Bezzemka	☒ bitka pri rieke Lech ☒ Veľká listina slobôd ☐ objavenie Ameriky ☐ korunovácia Ota I. Veľkého ☐ dobytie Konštantínopola ☒ rozdelenie Franskej ríše ☐ avignonské zajatie pápežov ☒ vláda Viliama Dobývateľa
---	---	--

3 Anglicko: D, E, H, I
Francúzsko: A, C, G
Nemecko: B, F

4 1 – Alfréd Veľký
2 – Filip IV. Pekný
3 – Oto I. Veľký

5 JANA Z ARCU + samostatná tvorivá práca

Zopakujme si...

- 1 d)
- 2 dobytie Konštantínopola – 1453
bitka pri Hastingsse – 1066
cirkevná schizma – 1054
bitka pri Poitiers – 732
útek Mohameda z Mekky do Mediny – 622
rozdelenie Franskej ríše na tri časti – 843
- 3 Markomani, Kvádi, Góti, Vandali, Longobardi, Burgundania, Frankovia, Anglovania, Sasi, Jutovia, Ostrogóti, Vizigóti
- 4 a)
- 5 koniec storočnej vojny, vojna ruží v Anglicku, dobytie Konštantínopola, objavenie Ameriky, upálenie Jána Husa
- 6 Kapetovci: Hugo Kapet, Filip IV. Pekný
Merovejovci: Chlodovik
Plantagenetovci: Ján Bezzemok
Karlovc: Karol Veľký, Ľudovít Nemec
- 7 b)
- 8 c)
- 9 b)
- 10 c)
- 11 a)
- 12 800, pápežom, cisára
- 13 c)
- 14 a)
- 15 c), d)

